

**Wymagania edukacyjne z plastyki do programu nauczania „Do dzieła!”.
Klasa V**

Numer i temat lekcji	Liczba godzin	Treści nauczania	Wymagania na	Wymagania na	Wymagania na	Wymagania na
			(z pomocą n-la) 2 i 3	4	5	6
1. i 2. ABC sztuki	2	- terminy: <i>kompozycja, kontrast, scenografia, ekspozycja, eksponat, zabytek, dobro kultury, pomnik historii, kustosz, konserwator, kurator, wernisaż, biennale, triennale, festiwale i targi sztuki</i> - powiązania między różnymi dziedzinami sztuki - miejsca gromadzące dzieła sztuki - wydarzenia artystyczne służące prezentacji dzieł sztuki	- wymienia miejsca gromadzące dzieła sztuki, - wykonuje w dowolnej technice pracę na określony temat.	- podaje przykłady powiązań między sztukami plastycznymi a innymi dziedzinami sztuki,	- wymienia kilka nazw wydarzeń artystycznych odbywających się w kraju lub na świecie, - wyjaśnia, kim są kustosz, konserwator, kurator,	- wykonuje ilustrację do utworu muzycznego, wykorzystując możliwości wyrazu stwarzane przez różnorodne linie, plamy i barwy.
3. Walor	1	- termin <i>walor</i> - sposoby zmieniania waloru - walor w rysunku i malarstwie	- wyjaśnia, czym jest walor, - podaje sposoby zmieniania waloru,	- stosuje w swojej pracy barwy zróżnicowane walorowo.	- stosuje walor w działaniach plastycznych odpowiednio do tematu i charakteru pracy, - porównuje wybrane dzieła pod kątem zastosowanych walorów barw.	- omawia wybraną reprodukcję dzieła pod kątem zastosowanych zróżnicowań walorowych, - opisuje wpływ waloru na wymowę dzieła na podstawie reprodukcji obrazu oraz własnej pracy
4. i 5. Gama barwna	2	- terminy: <i>gama barwna, gama monochromatyczna, kolor lokalny, tonacja</i> - rodzaje gam barwnych: ciepła, zimna, wąska, szeroka - znaczenie gamy barwnej i tonacji w pracach plastycznych - czynniki wpływające na odbiór barw	- wyjaśnia, czym jest gama barwna, - wymienia i charakteryzuje rodzaje gam barwnych, - tłumaczy, czym jest kolor lokalny, i wskazuje kilka przykładów w najbliższym otoczeniu, - wykonuje pracę w wybranej gamie barwnej.	- podaje przykłady różnych rodzajów gamy barwnej z najbliższego otoczenia, - stosuje w działaniach plastycznych różne gamy barwne i tonacje - wyjaśnia, czym jest tonacja, - określa gamę barwną i tonację wybranych	- porównuje gamy barwne i tonacje dwóch wybranych reprodukcji dzieł malarskich, - wyraża w pracy plastycznej uczucia i nastrój za pomocą odpowiednio dobranych barw, - wymienia czynniki	- omawia wybraną reprodukcję dzieła pod kątem zastosowanej gamy barwnej, - ocenia wpływ zastosowanej tonacji na nastrój i wymowę dzieła na podstawie reprodukcji obrazu oraz własnej pracy

Numer i temat lekcji	Liczba godzin	Treści nauczania	Wymagania na	Wymagania na	Wymagania na	Wymagania na
			(z pomocą n-la) 2 i 3	4	5	6
				obrazów,	wpływające na odbiór barw,	
6. Kontrasty kolorystyczne	1	- terminy: <i>kontrast, ekspresja</i> - rodzaje kontrastów kolorystycznych: <i>walorowy, temperaturowy</i> - tworzenie pracy plastycznej z zastosowaniem różnych kontrastów barwnych	- tłumaczy, na czym polega kontrast barwny, - wykonuje pracę plastyczną, korzystając ze wskazówek zawartych w podręczniku.	- rozróżnia i rozpoznaje na reprodukcjach różnorodne kontrasty kolorystyczne, - posługuje się wybranym kontrastem barwnym w działaniach plastycznych,	- stosuje różnorodne rodzaje kontrastów barwnych w działaniach plastycznych,	- tworzy z wyobraźni pracę plastyczną w wybranej technice, twórczo interpretując zadanie
7. i 8. Dwa style w sztuce średniowiecza: romański i gotycki	2	- terminy: <i>styl, romanizm, gotyk, kontrast, miniatura, inicjał, portal, tapiseria, relikwiarz, łuk półkolisty, łuk ostry, tryptyk, maswerk, Piękna Madonna, pieta, ołtarz szafiasty, monstrancja, witraż</i> - ramy czasowe romanizmu i gotyku - malarstwo, rzeźba, architektura romanizmu i gotyku – cechy charakterystyczne, najważniejsze informacje - sztuka średniowieczna w muzeach	- wymienia cechy wytworów sztuki średniowiecznej, - tworzy w wybranej technice plastycznej pracę inspirowaną sztuką średniowiecza.	- podaje przykłady dzieł sztuki romańskiej i gotyckiej, - tworzy w określonej technice plastycznej pracę inspirowaną sztuką średniowiecza, twórczo interpretując temat,	- wyjaśnia znaczenie stylu w sztuce - rozpoznaje typowe cechy wytworów sztuki średniowiecznej, - wymienia przykłady wytworów sztuki romańskiej i gotyckiej z dziedziny malarstwa, rzeźby i architektury,	- sytuuje epokę średniowiecza w czasie, - określa ramy czasowe okresu romańskiego i gotyckiego w sztuce,
9. Tworzę przez cały rok – Scenografia na Narodowe Święto Niepodległości	1	- formy sztuki użytkowej - estetyczne kształtowanie otoczenia - zastosowanie w praktyce elementów plastycznych: linii, plamy, barwy, kształtu	- planuje kolejne etapy swojej pracy, - wykonuje element dekoracyjny, korzystając z podanych propozycji, - stosuje w działaniach plastycznych określone techniki i materiały	- stosuje różne techniki i narzędzia plastyczne, - dba o estetyczne i staranne wykonanie pracy	- wykorzystuje w swojej pracy wiedzę na temat właściwości materiałów,	- projektuje i tworzy dekorację według własnego pomysłu, twórczo wykorzystując możliwości wyrazu stwarzane przez różnorodne linie, plamy, barwy i kształty,

Numer i temat lekcji	Liczba godzin	Treści nauczania	Wymagania na	Wymagania na	Wymagania na	Wymagania na
			(z pomocą n-la) 2 i 3	4	5	6
10. i 11. Faktura	2	<ul style="list-style-type: none"> - terminy: <i>faktura, frotaż, impast</i> - rodzaje faktur - uzyskiwanie różnego rodzaju powierzchni w rysunku, malarstwie i rzeźbie - rola faktury w różnych dziedzinach sztuki - technika frotażu - tworzenie pracy plastycznej z zastosowaniem różnych faktur 	<ul style="list-style-type: none"> - wyjaśnia, czym jest faktura, - określa rodzaje różnych powierzchni na przykładach z najbliższego otoczenia, - podaje poznane przykłady otrzymywania faktury w działaniach plastycznych, - uzyskuje w pracy fakturę poprzez odciski przedmiotu, zastosowanie frotażu lub użycie form o określonych powierzchniach, - wykonuje pracę plastyczną, korzystając ze wskazówek zawartych w podręczniku. 	<ul style="list-style-type: none"> - porównuje faktury dwóch wybranych reprodukcji dzieł malarskich lub rzeźbiarskich, - wyjaśnia, czemu służy stosowanie faktury w rysunku, malarstwie i rzeźbie - przedstawia przykłady faktury w rysunku, malarstwie i rzeźbie, 	<ul style="list-style-type: none"> - omawia wybraną reprodukcję dzieła pod kątem zastosowanej faktury, - ocenia wpływ faktury na nastrój i wymowę dzieła na podstawie reprodukcji obrazu oraz własnej pracy 	<ul style="list-style-type: none"> - tworzy z wyobraźni pracę plastyczną, twórczo wykorzystując możliwości wyrazu stwarzane przez różnorodne faktury, - omawia różnice w fakturach uzyskanych w różnych typach działań plastycznych,
12. i 13. Kształt, forma, bryła	2	<ul style="list-style-type: none"> - terminy: <i>kształt, forma, bryła, karykatura</i> - rodzaje form: naturalne i sztuczne - funkcje form sztucznych: użytkowa i estetyczna - typy brył: zamknięte i otwarte - formy przestrzenne w sztuce współczesnej - tworzenie pracy plastycznej (formy przestrzennej) z zastosowaniem różnych kształtów, form i brył 	<ul style="list-style-type: none"> - wyodrębnia i określa kształty przedmiotów z najbliższego otoczenia, - zaznacza w działaniach plastycznych kształty przedmiotów o prostej budowie, - wykorzystuje wybrane formy w działaniach plastycznych. 	<ul style="list-style-type: none"> - wyjaśnia, czym jest forma, - tłumaczy, jaka jest różnica między formą płaską a przestrzenną, 	<ul style="list-style-type: none"> - wyjaśnia funkcję formy w sztuce, - tłumaczy, czym się różni forma przestrzenna od rzeźby, - wykorzystuje formę jako środek wyrazu plastycznego w działaniach twórczych. 	<ul style="list-style-type: none"> - porównuje formy dwóch wybranych reprodukcji dzieł malarskich lub rzeźbiarskich, - ocenia wpływ zastosowanych kształtów lub brył na nastrój i wymowę dzieła na podstawie reprodukcji obrazu lub rzeźby oraz własnej pracy,

Numer i temat lekcji	Liczba godzin	Treści nauczania	Wymagania na	Wymagania na	Wymagania na	Wymagania na
			(z pomocą n-la) 2 i 3	4	5	6
14. Proporcje i kontrasty form	1	<ul style="list-style-type: none"> - proporcje i kontrasty form w sztuce - wpływ formy na postrzeganie dzieła sztuki - tworzenie pracy plastycznej z zastosowaniem kontrastowych form 	<ul style="list-style-type: none"> - posługuje się kontrastem form w działaniach plastycznych, - wykonuje pracę plastyczną, korzystając ze wskazówek zawartych w podręczniku. 	<ul style="list-style-type: none"> - tłumaczy, na czym polega kontrast form w dziele sztuki, - wyjaśnia, czym są proporcje form w dziele sztuki, - stosuje różnorodne rodzaje kontrastów form w działaniach plastycznych, - tworzy z wyobraźni pracę plastyczną 	<ul style="list-style-type: none"> - wyraża w pracy plastycznej uczucia i nastroj za pomocą kontrastowo lub proporcjonalnie zestawionych form, - tworzy z wyobraźni pracę plastyczną, twórczo interpretując zadanie. 	<ul style="list-style-type: none"> - ocenia wpływ proporcji lub kontrastów form na nastroj i wymowę dzieła na podstawie reprodukcji oraz własnej pracy, - porównuje wybrane dzieła pod kątem zastosowanych proporcji lub kontrastów form,
15. Proporcje form w sztuce renesansu	1	<ul style="list-style-type: none"> - termin <i>odrodzenie</i> - ramy czasowe sztuki renesansu - zastosowanie form w sztuce renesansowej - malarstwo, rzeźba, architektura renesansu – cechy charakterystyczne, najważniejsze informacje - sztuka renesansowa w muzeach 	<ul style="list-style-type: none"> - wymienia cechy wytworów sztuki renesansowej, - tworzy w wybranej technice plastycznej pracę inspirowaną sztuką renesansu. 	<ul style="list-style-type: none"> - podaje przykłady dzieł sztuki renesansowej, - tworzy w określonej technice plastycznej pracę inspirowaną sztuką odrodzenia, twórczo interpretując temat. 	<ul style="list-style-type: none"> - rozpoznaje typowe cechy wytworów sztuki renesansowej, - wymienia przykłady wytworów sztuki renesansu z dziedziny malarstwa, rzeźby i architektury, 	<ul style="list-style-type: none"> - określa ramy czasowe epoki,
16. Tworzę przez cały rok – Dekoracja na Boże Narodzenie	1	<ul style="list-style-type: none"> - formy sztuki użytkowej - estetyczne kształtowanie otoczenia - zastosowanie w praktyce elementów plastycznych: linii, plamy, barwy, kształtu 	<ul style="list-style-type: none"> - wykonuje element dekoracyjny, korzystając z podanych propozycji, - stosuje w działaniach plastycznych określone techniki i materiały 	<ul style="list-style-type: none"> - stosuje różne techniki i narzędzia plastyczne, - dba o estetyczne i staranne wykonanie pracy - planuje kolejne etapy swojej pracy 	<ul style="list-style-type: none"> - wykorzystuje w swojej pracy wiedzę na temat właściwości materiałów, 	<ul style="list-style-type: none"> - projektuje i tworzy dekorację według własnego pomysłu, twórczo wykorzystując możliwości wyrazu stwarzane przez różnorodne linie, plamy, barwy i kształty

Numer i temat lekcji	Liczba godzin	Treści nauczania	Wymagania na	Wymagania na	Wymagania na	Wymagania na
			(z pomocą n-la) 2 i 3	4	5	6
17. Kompozycja centralna	1	- terminy: <i>kompozycja, kompozycja centralna, akcent plastyczny</i> - elementy kompozycji dzieła sztuki - znaczenie kompozycji w sztuce - cechy kompozycji centralnej i sposoby jej tworzenia	- wyjaśnia, czym jest kompozycja, - wskazuje przykłady kompozycji centralnej w najbliższym otoczeniu, - rozpoznaje kompozycję centralną w dziele sztuki,	- wyjaśnia, czym jest akcent plastyczny, - stosuje kompozycję centralną i akcent plastyczny w działaniach twórczych - wykorzystuje zasady tworzenia kompozycji centralnej w działaniach plastycznych	- wskazuje w dziele akcent plastyczny, - określa cechy kompozycji centralnej na przykładzie wybranej reprodukcji obrazu,	- przedstawia rolę kompozycji jako środka wyrazu plastycznego,
18. i 19. Kompozycja symetryczna i asymetryczna	2	- terminy: <i>kompozycja symetryczna, kompozycja asymetryczna</i> - cechy kompozycji symetrycznej i asymetrycznej - sposoby tworzenia oraz funkcja w dziele plastycznym kompozycji symetrycznej i asymetrycznej - tworzenie pracy plastycznej o kompozycji asymetrycznej	- wymienia niektóre cechy kompozycji symetrycznej i asymetrycznej, - wskazuje przykłady kompozycji symetrycznej w najbliższym otoczeniu, - tworzy kompozycję symetryczną i asymetryczną za pomocą poznanych środków wyrazu, korzystając ze wskazówek zawartych w podręczniku.	- rozpoznaje układy symetryczne i asymetryczne na płaszczyźnie oraz w przestrzeni, - tworzy z wyobraźni pracę plastyczną,	- wskazuje różnice między kompozycją symetryczną i asymetryczną, - omawia cechy kompozycji symetrycznej i asymetrycznej na przykładzie wybranych reprodukcji, - tworzy z wyobraźni pracę plastyczną, twórczo interpretując zadanie.	- porównuje wybrane obrazy pod kątem zastosowanej kompozycji, - twórczo stosuje kompozycję symetryczną i asymetryczną w działaniach plastycznych,
20. i 21. Kompozycja otwarta i zamknięta	2	- terminy: <i>kompozycja otwarta, kompozycja zamknięta</i> - cechy kompozycji otwartej i zamkniętej - sposoby tworzenia oraz funkcja w dziele plastycznym kompozycji otwartej i zamkniętej	- wymienia cechy kompozycji otwartej i zamkniętej, - wskazuje przykłady kompozycji otwartej i zamkniętej w najbliższym otoczeniu, - stosuje kompozycję otwartą i zamkniętą w działaniach plastycznych.	- określa rodzaj kompozycji wybranych dzieł malarskich, - tworzy kompozycję otwartą i zamkniętą na płaszczyźnie z zastosowaniem wybranej techniki.	- wskazuje różnice między kompozycją otwartą i zamkniętą, - przedstawia rolę kompozycji jako środka wyrazu plastycznego,	- porównuje wybrane reprodukcje dzieł pod kątem zastosowanej kompozycji, - w twórczy sposób stosuje odpowiednie środki wyrazu plastycznego do ukazania kompozycji otwartej i zamkniętej,

Numer i temat lekcji	Liczba godzin	Treści nauczania	Wymagania na	Wymagania na	Wymagania na	Wymagania na
			(z pomocą n-la) 2 i 3	4	5	6
22. i 23. Kompozycja statyczna i dynamiczna	2	- terminy: <i>kompozycja statyczna, kompozycja dynamiczna</i> - cechy kompozycji statycznej i dynamicznej - sposoby tworzenia oraz funkcja w dziele plastycznym kompozycji statycznej i dynamicznej - tworzenie pracy plastycznej o kompozycji dynamicznej	- omawia cechy kompozycji statycznej i dynamicznej, - podaje przykłady kompozycji statycznej i dynamicznej w najbliższym otoczeniu, - wymienia elementy i układy tworzące kompozycję dynamiczną i statyczną, - tworzy kompozycję dynamiczną za pomocą poznanych środków wyrazu, korzystając ze wskazówek zawartych w podręczniku.	- wykonuje na płaszczyźnie kompozycję dynamiczną z zastosowaniem wybranej techniki plastycznej, - twórczo wykorzystuje różnorodne techniki i środki wyrazu do tworzenia kompozycji statycznej i dynamicznej, - wskazuje przykłady kompozycji statycznej i dynamicznej w reprodukcjach wybranych dzieł,	- wskazuje różnice między kompozycją statyczną i dynamiczną, - omawia wybrane reprodukcje pod kątem zastosowanej kompozycji - tworzy z wyobraźni pracę plastyczną.	- tworzy z wyobraźni pracę plastyczną, twórczo interpretując zadanie.
24. Kompozycja dynamiczna w sztuce baroku	1	- terminy: <i>porcelana</i> - ramy czasowe sztuki baroku - zastosowanie kompozycji w sztuce baroku - malarstwo, rzeźba, architektura baroku – cechy charakterystyczne, najważniejsze informacje - sztuka barokowa w muzeach	- wymienia cechy wytworów sztuki barokowej, - tworzy w wybranej technice plastycznej pracę inspirowaną sztuką baroku.	- podaje przykłady dzieł sztuki baroku, - tworzy w określonej technice plastycznej pracę inspirowaną sztuką baroku,	- rozpoznaje typowe cechy wytworów sztuki barokowej, - wymienia przykłady wytworów sztuki baroku z dziedziny malarstwa, rzeźby i architektury,	- określa ramy czasowe epoki, - tworzy w określonej technice plastycznej pracę inspirowaną sztuką baroku, twórczo interpretując temat
25. Kompozycja statyczna w sztuce klasycyzmu	1	- ramy czasowe sztuki klasycyzmu - zastosowanie kompozycji w sztuce klasycyzmu - malarstwo, rzeźba, architektura klasycyzmu – cechy charakterystyczne, najważniejsze informacje - sztuka klasycystyczna w muzeach	- wymienia cechy wytworów sztuki klasycystycznej, - tworzy w wybranej technice plastycznej pracę inspirowaną sztuką klasycyzmu.	- podaje przykłady dzieł sztuki klasycyzmu, - tworzy w określonej technice plastycznej pracę inspirowaną sztuką klasycyzmu	- rozpoznaje typowe cechy wytworów sztuki klasycyzmu, - wymienia przykłady wytworów sztuki klasycyzmu z dziedziny malarstwa, rzeźby i architektury,	- określa ramy czasowe epoki, - tworzy w określonej technice plastycznej pracę inspirowaną sztuką klasycyzmu, twórczo interpretując temat
26. Tworzę przez	1	- formy sztuki użytkowej - estetyczne kształtowanie otoczenia	- planuje kolejne etapy swojej pracy,	- stosuje różne techniki i narzędzia plastyczne,	- wykorzystuje w swojej pracy wiedzę na temat	- projektuje i tworzy dekorację według

Numer i temat lekcji	Liczba godzin	Treści nauczania	Wymagania na	Wymagania na	Wymagania na	Wymagania na
			(z pomocą n-la) 2 i 3	4	5	6
cały rok – Dekoracja na Wielkanoc		- zastosowanie w praktyce elementów plastycznych: linii, plamy, barwy, kształtu	- wykonuje element dekoracyjny, korzystając z podanych propozycji, - stosuje w działaniach plastycznych określone techniki i materiały	- dba o estetyczne i staranne wykonanie pracy.	właściwości materiałów,	własnego pomysłu, twórczo wykorzystując możliwości wyrazu stwarzane przez różnorodne linie, plamy, barwy i kształty,
27. i 28. Kompozycja rytmiczna	2	- termin <i>kompozycja rytmiczna</i> - cechy kompozycji rytmicznej - sposoby tworzenia kompozycji rytmicznej oraz jej funkcja w dziele plastycznym - tworzenie pracy plastycznej o kompozycji rytmicznej	- wskazuje układy rytmiczne w najbliższym otoczeniu, - tworzy na płaszczyźnie układy z zastosowaniem kompozycji rytmicznej, korzystając ze wskazówek zawartych w podręczniku.	- rozpoznaje kompozycję rytmiczną w dziele sztuki, - wyjaśnia, czym się charakteryzuje kompozycja rytmiczna, - tworzy z wyobraźni pracę plastyczną	- omawia wybraną reprodukcję obrazu pod kątem zastosowanej kompozycji rytmicznej, - wskazuje przykłady kompozycji rytmicznej w wybranych dziełach, - tworzy z wyobraźni pracę plastyczną, twórczo interpretując zadanie.	- wyjaśnia, jakie zjawiska można przedstawić na płaszczyźnie z zastosowaniem kompozycji rytmicznej,
29. Układy form w naturze	1	- podobieństwo układów form naturalnych i kompozycji dzieł sztuki - układy form naturalnych jako inspiracja dla dzieł sztuki	- wykonuje pracę plastyczną inspirowaną formami naturalnymi.	- podaje przykłady różnych układów form w naturze,	- wskazuje podobieństwa między różnymi kompozycjami dzieł sztuki a układami form naturalnych,	- wykonuje dokumentację fotograficzną, filmową lub rysunkową układów widocznych w formach naturalnych i sztucznych
30. Tworzę przez cały rok – Dekoracja na Dzień Ziemi	1	- formy sztuki użytkowej - estetyczne kształtowanie otoczenia - zastosowanie w praktyce elementów plastycznych: linii, plamy, barwy, kształtu	- planuje kolejne etapy swojej pracy, - wykonuje element dekoracyjny, korzystając z podanych propozycji, - stosuje w działaniach plastycznych określone techniki i materiały.	- stosuje różne techniki i narzędzia plastyczne, - dba o estetyczne i staranne wykonanie pracy.	- wykorzystuje w swojej pracy wiedzę na temat właściwości materiałów,	- projektuje i tworzy dekorację według własnego pomysłu, twórczo wykorzystując możliwości wyrazu stwarzane przez różnorodne linie, plamy, barwy i kształty,